

अतितात्काळ

क्र. पोमसं/१६/परेड-मानवंदना/गणवेश/२८/२०१९

मुंबई, दिनांक: - ०१/०६/२०१९

विषय :- समारंभीय संचलन आणि मानवंदना देण्याच्या कार्यक्रमाच्यावेळी परिधान करावयाच्या गणवेशाबाबत

*****

राज्यातील विविध शासकीय सोहळ्याच्या दरम्यान आयोजित करण्यात येणाऱ्या संचलन समारंभ तसेच मान्यवरांना मानवंदना देण्याच्या कार्यक्रमाचा दर्जा उत्कृष्ट असावा यादृष्टीने **समारंभीय परेड व मानवंदना (Ceremonial Parade and Guard of Honour)** याकरिता पोलीस अंमलदारांचा गणवेश कसा असावा याबाबत मार्गदर्शनपर सूचनांचे परिपत्रक यासोबत जोडले आहे. सदर परिपत्रक www.mahapolice.gov.in या महाराष्ट्र पोलीसाच्या संकेतस्थळावर **Circular on Uniform for Ceremonial Parade and Guard of Honour** / **समारंभीय संचलन आणि मानवंदना देण्याच्या कार्यक्रमाच्यावेळी परिधान करावयाच्या गणवेशाबाबतचे परिपत्रक** या शिर्षकाने ठेवण्यात आलेले आहे.

२. तरी, घटकप्रमुखांना कळविण्यात येते की, सुलभ संदर्भासाठी सदर परिपत्रकातील शेवटच्या पृष्ठावर उपलब्ध असलेल्या गणवेशधारी जवानाच्या छायाचित्राची रंगीत प्रत काढून घ्यावी आणि सदर परिपत्रकातील गणवेशाबाबतच्या सूचनांचे पालन होईल याची कृपया दक्षता घ्यावी.

(संजीव कुमार सिंघल)

अपर पोलीस महासंचालक (प्रशासन),
पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचेकरिता.

प्रति,

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई. (सरनेह)

महासंचालक, लाच लुचपत प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. (सरनेह)

आयुक्त, राज्य गुप्तवार्ता विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अपर पोलीस महासंचालक, लोहमार्ग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अपर पोलीस महासंचालक, गुन्हे अन्वेषण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

अपर पोलीस महासंचालक, वाहतूक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

अपर पोलीस महासंचालक तथा संचालक, बिनतारी संदेश विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

अपर पोलीस महासंचालक, रा. रा. पो. बल / प्रशिक्षण व शास पथके / आर्थिक गुन्हे /

फोर्स-१ / दहशतवाद विरोधी पथक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

सर्व पोलीस आयुक्त, (लोहमार्गासह)

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सायबर गुन्हे, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, ना. ह. सं., महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, सुधार सेवा, मुंबई.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, नक्षलविरोधी अभियान, नागपूर.

संचालक, महाराष्ट्र पोलीस अकादमी, नाशिक.

विशेष पोलीस महानिरीक्षक, महिला अत्याचार प्रतिबंधक विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
संचालक, महाराष्ट्र गुप्तवार्ता प्रबोधिनी, पुणे.
विशेष पोलीस महानिरीक्षक, मोटार परिवहन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
विशेष पोलीस महानिरीक्षक, रासापोबल, पुणे/नागपूर.
सर्व परिक्षेत्रिय विशेष पोलीस महानिरीक्षक
पोलीस उप महानिरीक्षक, गडचिरोली परिक्षेत्र, गडचिरोली कॅम्प नागपूर.
सर्व समादेशक, राज्य राखीव पोलीस बल, गट क्र. १ ते १६
सर्व प्राचार्य, पोलीस प्रशिक्षण केंद्र
सर्व पोलीस अधीक्षक (लोहमार्गसह)/विशेष कृती, नागपूर.
प्राचार्य, गुन्हे अन्वेषण प्रकटीकरण केंद्र, नाशिक.
प्राचार्य, अपारंपरिक अभियान प्रशिक्षण केंद्र, नागपूर.

प्रत,

पोलीस उप अधीक्षक, संगणक कक्ष, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

२. पोलीस उप अधीक्षक यांना विनंती करण्यात येते की, सदर परिपत्रक घटकांच्या माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी www.mahapolice.gov.in या महाराष्ट्र पोलीसाच्या संकेतस्थळावर **Circular on Uniform for Ceremonial Parade and Guard of Honour** / **समारंभीय संचलन आणि मानवंदना देण्याच्या कार्यक्रमाच्यावेळी परिधान करावयाच्या गणवेशाबाबतचे परिपत्रक** या शिर्षकाने **कायमस्वरूपी** ठेवण्यात यावे.

Circular on Uniform for Ceremonial Parade and Guard of Honour.

The Bombay Police Manual ,1959 , Part 1, Chapter VII and The Bombay State Reserve Police Force Rules ,1959 , Chapter VI under the Bombay State Reserve Police Force Act,1951 have laid down the uniform regulations for the Officers and Men of Maharashtra police, Greater Mumbai Police and State Reserve Police Force.

During visits of dignitaries and senior officers to districts and units guard of honour is presented by the police personnel of the unit. However, it has been noticed that at certain places the standard of guard of honour is not up to the mark and leaves much to be desired.

Ceremonial guard is mounted to exercise men in ceremonial drill and to instil in them the highest standard of smartness, cleanliness, discipline and arms drill and to encourage 'pride of the force' and to pay compliments to high ranking officers or other distinguished persons between Reveille and Retreat. A ceremonial guard is considered at all times the symbol of the pride of the district and the unit. Its drill, smartness and turnout has to be of the highest standard.

Following instructions regarding uniform turn out for ceremonial guard of honour and ceremonial parade are being issued to be followed by the unit commanders scrupulously:-

1. Select smart, fit men for the guard of honour duty, stick orderly duty and for ceremonial parade.
2. Uniform of all guard of honour, stick orderlies and participants of ceremonial parade will be Review order dress. Their turnout should be impeccable. Head dress should be correctly fitting. It should be clean and free from sweat and hair grease. It should be worn properly. The hair should be cut short.
3. Men should be clean shaven.
4. Uniform should be stitched as per the laid down specifications and colour of the cloth should be proper khaki and not greenish khaki. Shirt should be well fitting and properly tucked in, with all gathers at the sides. It should be well cleaned and ironed and should have full arm length sleeve and rolled properly above elbow. Buttons should be intact and not broken and fastened properly. Badges of rank should be clean and worn properly. They should not be covered by plastic as has been noticed at many places. No ends of cotton from the stitching should be allowed to appear. Lanyard should not be faded and as far as possible should be new. Lanyard and the whistle should be worn properly. The length of the belt should be kept correctly measured so that no extra portion of the belt projects.
5. Trousers should be single pleated. The length of pant should be 3/4th (below the knee). It should be cut above 10 inches from the heel. The loops for the belt should be of proper size and fastened by buttons with the belt through the same.

6. Those who wear spectacles should not wear photochromatic glasses or dark glasses.
7. Shoes should be ankle/ double mounted shoe (DMS). The shoes should be properly polished. Laces should be properly tied and the eyelet holes should be together and not kept loose.
8. Liveries should be worn properly. Gloves (white) should be full sleeved. Anklets (white) and kamarbandh should be of stiff fabric. Neck Scarf should be worn properly. There should be no logo on the scarf. It should be plain. In ceremonial parade a red sash should be worn only by right darshak.
9. Arms drill must be practiced to perfection. Arms should be dry and clean.
10. Belt and rifle sling should be of white colour. Rifle sling and belt to be made of same material.
11. It will be the duty of RPI /PI (TR) to check the turnout of men. In Commissionerates and Districts DCP HQ / DYSP HQ shall pay personal attention to the turn out of men.

All unit commanders should ensure that above instructions are followed and that the guard of honour and ceremonial parade in their units is of the highest standard. Poor turnout of men will reflect on the unit commanders.

Big Turaha

Small Turaha

Pugree Cloth

Shoulder Badge

Insignia

Lanyard

Shirt Folding Cuff

Kamar Band

White Belt with Buckle

Jhallar

Jhallar Badge

Hand Gloves

Bayonet

Cap Badge

Pugree Patti

Neck Scarf

Individual Name Plates

Shirt

White Rifle Sling

Rifle

Trouser

White Anklet

DMS Shoes